

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره..... ۵۴/۵۷۶۷۱

تاریخ..... ۱۳۹۳/۴/۱۱

پوست.....

به نام خدا

ذی‌حسابی و اداره کل امور مالی

اداره کل امور مالی

ذی‌حسابی

امور مالی

بالمثل و هم‌نوع

در اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور، به پیوست اصلاحیه دستورالعمل حسابداری انتقال وجوه نامشخص، وجوه چک‌های بین‌راهی و اشتباه‌های واریزی که طی نامه شماره ۴۰۳۰۰/۲۲۶ مورخ ۱۳۹۳/۳/۷ به تأیید دیوان محاسبات کشور رسیده است، برای اجرا ابلاغ می‌گردد.

سید رحمت اله اکرمی
معاون نظارت مالی و خزانه‌دار کل کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره.....(۵۴/۵۷۶۲)

تاریخ.....(۱۳۹۳/۴/۱۱)

پیوست.....

به نام خدا

ذیحسابی و اداره کل امور مالی

اداره کل امور مالی

ذیحسابی

امور مالی

با سلام و احترام

در اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور، به پیوست اصلاحیه دستورالعمل حسابداری انتقال وجوه نامشخص، وجوه چک های بین راهی و اشتباه واریزی که طی نامه شماره ۴۰۳۰۰/۲۲۶ مورخ ۱۳۹۳/۳/۷ به تایید دیوان محاسبات کشور رسیده است، برای اجرا ابلاغ می گردد.

سید رحمت اله اکرمی

معاون نظارت مالی و خزانه دار کل کشور

رونوشت به:

- اداره کل رسیدگی و بررسی های فنی حسابرسی امور عمومی و اجتماعی دیوان محاسبات کشور، بازگشت به نامه فوق الذکر برای آگاهی.
- اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان..... برای اطلاع و ابلاغ به ذیحسابی دستگاه های اجرایی مستقر در استان و سایر واحدهای ذیربط.
- اداره کل خزانه برای اطلاع و اقدام.
- اداره کل نظارت بر اجرای بودجه برای اطلاع.
- اداره کل نظارت بر ذیحسابیها برای اطلاع.
- اداره کل اموال دولتی و اوراق بهادار برای اطلاع.
- جناب آقای ابوذر ابراهیمی کارشناس حساب گروه تدوین روشهای حسابرسی و حسابداری دولتی اداره کل هماهنگی و تلفیق حسابها به انضمام سوابق.

وزارت امور اقتصادی و دارایی
معاونت هزینه و خزانه داری کل کشور
اداره کل تمرکز و تلفیق حسابها و روش های حسابداری

شماره:	موضوع: دستورالعمل حسابداری دولتی - موضوع ماده 128 قانون محاسبات عمومی کشور
تاریخ:	عنوان: عملیات حسابداری وجوه نامشخص، وجوه چک های بین راهی و اشتباه واریزی

باسمه تعالی

1- مقدمه

در تمامی علوم، سازگاری با محیط پیرامون، یکی از دلایل تحولات و انجام اصلاحات محسوب می شود. حسابداری نیز از این قاعده مستثنا نبوده و نیازمند اصلاحات در رویه های جاری به منظور افزایش درجه انطباق با محیط است. از سوی دیگر لزوم حصول اطمینان از افزایش قابلیت مقایسه صورت های مالی در دوره های زمانی مختلف و بین واحدها، ایجاد وحدت رویه در محتوا و شکل عملیات حسابداری را ضروری ساخته است. بر این اساس دستورالعمل حاضر تدوین و جایگزین دستورالعمل حسابداری شماره 54/12083/32879 مورخ 1372/9/22 وزارت امور اقتصادی و دارایی شد.

2- عملیات حسابداری چک های بین راهی

در مورد چک های صادره از حساب های بانکی ذیحسابی ها که ذینفع حداکثر ظرف مدت 3 ماه پس از تاریخ آن جهت دریافت به بانک عامل مراجعه ننموده است و همچنان تحت عنوان چک های بین راهی (معوق) در صورت مغایرت بانکی انعکاس دارد؛ ذیحسابی ها و مدیران کل امور مالی مکلفند وجوه این قبیل چک ها را به حسابداری که حسب مورد اداره کل خزانه یا خزانه معین استان معرفی نموده است، واریز و پس از اخذ تاییدیه خزانه نسبت به اعمال حساب آن در سیستم های مالی اقدام نمایند. این دستورالعمل بایستی در رابطه با هر یک از حساب های مستقل که چک های بین راهی آن به حساب خزانه واریز می شود، مورد استفاده قرار گیرد.

لازم به ذکر است در صورتی که مبلغ هر یک از چک های صادره بیش از «پنجاه میلیون» ریال باشد، استفاده از سرفصل های حسابداری مربوط منوط به انجام بررسی و تحقیقات لازم در رابطه با دریافت کننده، خدمت صورت گرفته، کالای ارائه شده و یا عدم درج صحیح ارقام در اسناد مالی و کسب دلایل عدم مراجعه ذینفع به بانک عامل بوده و نتیجه تحقیقات، ضمن بررسی محتوای صورت مغایرت بانکی و اطمینان از عدم وجود ارقام مشابه در صورت مغایرت بانکی ماه های گذشته، می بایست در نمونه فرم «تاییدیه چک های بین راهی» (پیوست شماره 1) که به تایید مقامات مجاز دستگاه اجرایی؛ ذیحساب و مدیر کل امور مالی می رسد، درج گردد؛ نمونه فرم مذکور (تاییدیه خزانه) و گواهی بانک مبنی بر انتقال وجه به حساب خزانه به عنوان مدارک قابل قبول جهت صدور اسناد حسابداری تلقی می شود.

دستگاه های اجرایی نیز موظفند در اجرای ماده (105) قانون محاسبات عمومی کشور، از طریق دفاتر حقوقی خود با توجه به قانون صدور چک و مقررات و بخشنامه های داخلی سیستم بانکی کشور با اعلام ذیحسابان و مدیران کل امور مالی نسبت به ابطال چک های بین راهی از طریق مراجع قضایی اقدام و مراتب را نیز به بانک عامل و ذیحساب و مدیر کل امور مالی اعلام نمایند.

الف) به هنگام شناسایی چک‌های بین راهی توسط ذیحسابان و مدیران کل امور مالی، ابطال آن (از طریق مراجع قضایی یا ذیحسابی حسب مورد) و تایید بانک عامل

حساب بانک..... (بدهکار) ***

حساب چک‌های بین راهی (بستانکار) ***

مدارک مورد نیاز: مستندات ابطال چک و تایید بانک عامل

ب) در زمان انتقال وجوه چک‌های بین راهی به حساب‌های اعلام شده از سوی اداره کل خزانه یا خزانه معین استان

حساب خزانه تمرکز وجوه چک‌های بین راهی (بدهکار) ***

حساب بانک..... (بستانکار) ***

مدارک مورد نیاز: نمونه فرم چک‌های بین راهی تایید شده توسط مقامات مجاز دستگاه اجرایی، ذیحساب و مدیر کل امور مالی جهت چک‌های صادره با مبالغ بیش از پنجاه میلیون ریال.

در صورتی که ذیحسابی‌ها برای استرداد وجه به ذینفع، از خزانه درخواست وجه نمایند؛ خزانه مکلف است با رعایت کامل مقررات مربوط و اخذ تاییدیه نمونه فرم تاییدیه چک‌های بین راهی نسبت به کارسازی وجوه مورد نظر در وجه بانک عامل اولیه اقدام نمایند.

پ) به هنگام دریافت وجوه چک‌های بین راهی از خزانه

حساب بانک..... (بدهکار) ***

حساب خزانه تمرکز وجوه چک‌های بین راهی (بستانکار) ***

مدارک مورد نیاز: فرم درخواست وجه تایید شده توسط خزانه و اعلامیه بستانکاری بانک عامل

ت) هنگام پرداخت وجوه چک‌های بین راهی به ذینفع با رعایت ماده (65) قانون محاسبات عمومی کشور از طریق ذیحسابی‌ها

حساب چک‌های بین راهی (بدهکار) ***

حساب بانک..... (بستانکار) ***

مدارک مورد نیاز: درخواست اولیه ذینفع از مقام مجاز دستگاه اجرایی و دستور پرداخت به ذیحسابی.

ث) بستن حساب در پایان سال

حساب چک‌های بین راهی (بدهکار) ***

حساب خزانه تمرکز وجوه چک‌های بین راهی (بستانکار) ***

ج) افتتاح حساب در سال بعد

حساب خزانه تمرکز وجوه چک‌های بین راهی (بدهکار) ***

حساب چک‌های بین راهی (بستانکار) ***

3- عملیات حسابداری وجوه فاقد مشخصات

در مورد وجوه فاقد مشخصات واریز شده به کلیه حساب‌های بانکی قابل برداشت و غیرقابل برداشت حساب‌های مستقل، ذیحسابان و مدیران کل امور مالی موظفند ضمن انجام پیگیری‌های لازم تا تعیین تکلیف قطعی آن‌ها و شناسایی و اعمال حساب وجوه مذکور، نسبت به انتقال وجوه فاقد مشخصات پس از گذشت 3 ماه به حسابی که اداره کل خزانه در مرکز و یا خزانه معین استان افتتاح نموده هم‌زمان با اخذ تاییدیه (پیوست شماره 2) اقدام نمایند.

الف) در زمان شناسایی وجوه فاقد مشخصات (عموماً هم‌زمان با تهیه صورت مغایرت بانکی در پایان عملیات مالی ماهانه) بانک..... (بدهکار) ***

حساب وجوه فاقد مشخصات دریافتی (بستانکار) ***

مدارک مورد نیاز: اعلامیه بستانکاری بانک عامل و تایید ذیحسابی

ب) به هنگام انتقال وجوه فاقد مشخصات به خزانه پس از گذشت 3 ماه

حساب خزانه تمرکز وجوه فاقد مشخصات (بدهکار) ***

حساب بانک..... (بستانکار) ***

مدارک مورد نیاز: اعلامیه بدهکار بانک عامل و نمونه فرم تاییدیه وجوه فاقد مشخصات

پ) استرداد وجوه فاقد مشخصات به ذینفع قبل از مهلت قانونی انتقال وجوه به خزانه توسط ذیحسابی‌ها با رعایت ماده (65) قانون محاسبات عمومی کشور

حساب وجوه فاقد مشخصات دریافتی (بدهکار) ***

بانک..... (بستانکار) ***

مدارک مورد نیاز: درخواست اولیه ذینفع به همراه اعلامیه بستانکاری بانک عامل و دستور پرداخت مقام مجاز دستگاه اجرایی به ذیحسابی

ت) درخواست وجه ذیحسابی و واریز وجوه با دریافت اعلامیه انتقال وجه از خزانه به حساب بانک عامل دستگاه اجرایی

حساب بانک..... (بدهکار) ***

حساب خزانه تمرکز وجوه فاقد مشخصات (بستانکار) ***

مدارک مورد نیاز: اعلامیه بستانکاری بانک عامل و درخواست وجه تایید شده خزانه

ث) استرداد وجوه فاقد مشخصات از طریق ذیحسابی به ذینفع با رعایت ماده (65) قانون محاسبات عمومی کشور

حساب وجوه فاقد مشخصات دریافتی (بستانکار) ***

حساب بانک..... (بدهکار) ***

مدارک مورد نیاز: درخواست اولیه ذینفع به همراه اعلامیه بستانکاری بانک عامل و دستور پرداخت مقام مجاز دستگاه اجرایی به ذیحسابی

ج) بستن حساب در پایان سال مالی

حساب وجوه فاقد مشخصات دریافتی (بدهکار) ***

حساب خزانه تمرکز وجوه فاقد مشخصات (بستانکار) ***

ج) افتتاح حساب در سال بعد

حساب خزانه وجوه فاقد مشخصات (بدهکار) ***

حساب وجوه فاقد مشخصات دریافتی (بستانکار) ***

در صورت عدم تعیین تکلیف وجوه فاقد مشخصات پس از گذشت یک سال از تاریخ واریز آن، ذیحسابی بایستی ضمن پیگیری واریز این وجوه به حساب درآمد متفرقه و اخذ تاییدیه خزانه مبنی بر واریز درآمد عمومی، نسبت به معکوس نمودن ثبت فوق و اعمال حساب وصول درآمد عمومی بر اساس دستورالعمل حسابداری درآمدهای قانونی به شماره 54/8276/31689 مورخ 1379/8/30 اقدام نمایند.

4- اشتباه واریزی

عملیات مالی مرتبط با انتقال وجوه اشتباه واریزی از حسابهای بانکی کارکنان به دلیل پرداخت متمرکز سیستم حقوق و دستمزد دستگاههای اجرایی به شرح ذیل می باشد:

1) چنانچه اضافه واریزی بابت درخواست وجههای تامین شده توسط خزانه در خصوص حقوق و دستمزد کارکنان باشد؛ ذیحسابیها مکلفند نسبت به اصلاح درخواست وجه ماهیانه خود و انتقال وجوه اضافه واریزی به حسابهای معرفی شده توسط اداره کل خزانه یا خزانه معین استان اقدام نمایند.

2) کلیه وجوه کسر شده بابت تاخیر و غیبت کارکنان دولت توسط ذیحسابیها بایستی به حساب درآمد متفرقه خزانه واریز و تاییدیه خزانه مبنی بر واریز درآمدهای عمومی اخذ شود.

فرم تاییدیه «چک‌های بین راهی» - پیوست شماره (1)

شماره و تاریخ چک	موضوع چک صادره	گیرنده چک	عنوان و شماره حساب بانک صادر کننده چک	مبلغ چک بین راهی (معوق)
مبلغ کل چک‌های بین راهی				

دستگاه اجرایی

ذیحساب/مدیرکل امور مالی

تاریخ:

شماره:

ذیحساب

وصول صورت ریز چک‌های بین راهی فوق الذکر به مبلغ _____ ریال مورد تایید قرار گرفت.

اداره کل خزانه

فرم تأییدیه «وجوه فاقد مشخصات» - پیوست شماره (2)

شماره و تاریخ چک یا حواله واریز	بانک واریز کننده	مبلغ وجه فاقد مشخصات
مبلغ کل وجوه فاقد مشخصات		

دستگاه اجرایی

ذیحساب/مدیرکل امور مالی

تاریخ:

شماره:

ذیحساب

وصول صورت ریز وجوه فاقد مشخصات فوق الذکر به مبلغ _____ ریال مورد تأیید قرار گرفت.

اداره کل خزانه